

بسمه تعالی

لایحه "بیمه تجاری"

که در جلسه علنی شماره (۱۲۷) روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۴/۰۵/۹ اعلام وصول گردیده است جهت بررسی به کمیسیونهایی که ذیلاً به عنوان کمیسیون اصلی و فرعی مشخص گردیده است ارجاع می شود:

نحوه بررسی: (دوشوری) شماره ثبت: (۴۳۶) شماره ترتیب چاپ: (۹۵۵)

ردیف	عنوان کمیسیون ها تخصصی	مواد مورد بررسی در کمیسیون فرعی
۱	آموزش و تحقیقات	
۲	اجتماعی	
۳	اقتصادی	
۴	امنیت ملی و سیاست خارجی	
۵	انرژی	
۶	برنامه و بودجه و محاسبات	
۷	بهداشت و درمان	
۸	صنایع و معادن	
۹	عمران	
۱۰	فرهنگی	
۱۱	قضائی و حقوقی	

۱۲	کشاورزی ، آب و منابع طبیعی		
عنوان کمیسیونهای خاص و ویژه			
۱	تدوین آئین نامه داخلی مجلس		
۲	اصل نودم (۹۰) قانون اساسی		
۳	ویژه		

	مشترک		فرعی		اصلی	پیشنهاد اداره قوانین
	مشترک		فرعی		اصلی	پیشنهاد اداره کل قوانین

رئیس مجلس شورای اسلامی

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی :

با عنایت به اینکه از تصویب قانون بیمه در سال ۱۳۱۶ حدود هفتاد سال می گذرد و در این مدت طولانی ، صنعت بیمه ایران دچار تغییر و تحولات گسترده ای شده است و از لحاظ بین المللی نیز ساختار بیمه به طور دائم در حال تغییر و دگرگونی بوده و به دنبال آن مقررات حاکم بر صنعت بیمه نیز تغییر نموده است و از سوی دیگر به منظور رفع ابهامات موجود در قانون بیمه فعلی و تکمیل آن با بهره گیری از دستاوردهای جدید بیمه در دنیا و تفکیک نمودن آن از بیمه های اجتماعی ، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می شود.

لایحه بیمه تجاری

بخش اول - عقد بیمه

فصل اول - کلیات

ماده ۱- بیمه عقدی است که به موجب آن یک طرف تعهد می کند در ازای پرداخت وجه یا وجوهی از طرف دیگر در صورت وقوع یا بروز حادثه ، خسارت وارد شده بر او را جبران نموده یا وجه معینی بپردازد.

متعهد را بیمه گر، طرف تعهد را بیمه گذار ، وجهی را که بیمه گذار به بیمه گر می پردازد حق بیمه و آنچه را که بیمه می شود، موضوع بیمه می نامند.

ماده ۲- انعقاد عقد بیمه ، شرایط و حقوق و تعهدات طرفین در سندی موسوم به بیمه نامه درج می شود و هر گونه تغییر بعدی در آن با موافقت کتبی طرفین انجام می گیرد.

بیمه گر باید بیمه نامه و همه اسناد و مدارک مربوط را با متن روشن و خوانا و عبارات قابل درک برای عموم تهیه نماید. موارد ابهام و اجمال به نفع بیمه گذار تفسیر می شود.

ماده ۳- موارد زیر باید در بیمه نامه به طور صریح درج شود:

- ۱- تاریخ انعقاد عقد بیمه .
- ۲- بیمه گر و بیمه گذار و اقامتگاه آنان .
- ۳- موضوع بیمه .
- ۴- حادثه یا خطری که عقد بیمه به مناسبت آن منعقد گردیده است .
- ۵- ابتدا و انتهای بیمه .
- ۶- میزان حق بیمه و نحوه پرداخت آن .

۷- میزان تعهد بیمه گر.

۸- ذی نفع بیمه نامه در صورتی که شخصی غیر از بیمه گذار باشد.

تبصره - چنانچه هر یک از موارد فوق (به استثنای بندهای "۱" و "۸") در بیمه نامه معین نبوده و به موجب قانون یا عرف نیز قابل تشخیص نباشد ، عقد بیمه باطل است .

ماده ۴- موضوع بیمه عبارتست از شخص یا مال ، اعم از عین یا منفعت یا هر حق مالی یا هر نوع مسئولیت مدنی که تحت پوشش بیمه قرار داده می شود.

ماده ۵- بیمه گذار باید نسبت به بقای موضوع بیمه ذی نفع باشد یا به یکی از عناوین قانونی نمایندگی صاحب مال یا شخص ذی نفع یا مسئولیت حفظ آن را داشته باشد.

تبصره - اگر در بیمه نامه تصریح نشده باشد که ذی نفع غیر از بیمه گذار است ، خسارت به بیمه گذار پرداخت می شود.

فصل دوم - تعهدات طرفین عقد بیمه

ماده ۶- چنانچه در بیمه نامه مهلتی برای اعلام خسارت تعیین نشده باشد ، بیمه گذار یا ذی نفع باید حداکثر ظرف پنج روز از تاریخ اطلاع خود از وقوع حادثه ، موضوع را به بیمه گر اطلاع دهد و گرنه بیمه گر مسئول عواقب ناشی از تأخیر در اعلام خسارت نخواهد بود، مگر آنکه بیمه گذار و یا ذی نفع ثابت کنند که به دلیل حوادثی که خارج از اختیار آنها بوده است ، اطلاع به بیمه گر در مدت مقرر مقدور نبوده است .

ماده ۷- بیمه گر مکلف است که در مدت متعارف ، خسارت را پرداخت کند، مگر آنکه تأخیر در پرداخت خسارت ، ناشی از قصور بیمه گذار باشد.

ماده ۸- بیمه گر متعهد به جبران خسارت ناشی از عمل عمدی متقلبانه بیمه گذار و یا نماینده او و یا ذی نفع بیمه نامه نخواهد بود. در مواردی که بیمه گذار متفاوت از ذی نفع باشد، جبران خسارت شخص غیر عامد تابع شرایط بیمه نامه خواهد بود.

ماده ۹- در صورت تعدد ذی نفع، چنانچه سهم هر ذی نفع در بیمه نامه تعیین نشده باشد و از راههای دیگر نیز قابل تشخیص نباشد، بیمه گر خسارت را به وجه معین را به طور مساوی به آنان می پردازد.

ماده ۱۰- بیمه گر نمی تواند بیمه گذار را به دلیل تخلف از قوانین و مقررات و یا تأخیر در اعلام خسارت به مقامات ذی ربط و یا تأخیر در تهیه اسناد و مدارک، از دریافت خسارت محروم کند، مگر آنکه قوانین و مقررات مورد نظر یا شروط مربوط به تأخیر، به صراحت در بیمه نامه مشخص شده باشد.

ماده ۱۱- بیمه گر در صورتی می تواند به تأخیرهای مقرر در این قانون علیه بیمه گذار استناد نماید که ثابت کند تأخیر موجب زیان وی شده است. تأخیر ناشی از حوادث قهری و غیر قابل پیش بینی، حتی اگر موجب زیان بیمه گر شده باشد، علیه بیمه گذار قابل استناد نیست.

ماده ۱۲- بیمه گر متعهد به جبران خسارت ناشی از خطرهای زیر نیست، مگر آنکه خلاف آن در بیمه نامه شرط شده باشد:

۱- جنگ داخلی و خارجی.

۲- انقلاب، اغتشاش و اعتصاب.

۳- تشعشعات هسته ای و مواد رادیو اکتیو.

ماده ۱۳- هرگاه معلوم نشود که خسارت، ناشی از خطرهای بیمه شده یا موارد مستثنا است، خسارت را باید ناشی از خطرهای بیمه شده محسوب کرد.

ماده ۱۴- بیمه گر پس از پرداخت خسارت یا وجه معین به بیمه گذار و یا ذی نفع ، از هرگونه مسئولیت در مقابل اشخاص دیگر بری می شود ، مگر آنکه قبل از پرداخت به نحو مؤثری از وجود ذی نفع دیگر مطلع شده باشد.

ماده ۱۵- طلب بیمه گر بابت حق بیمه جزو دیون ممتاز بیمه گذار است .

ماده ۱۶- دعاوی بیمه ای پس از گذشتن دو سال از تاریخ وقوع حادثه منشأ دعوا، مسموع نخواهد بود.

تبصره ۱- آغاز مهلت فوق در بیمه های مسئولیت تاریخ مطالبه زیان دیده است.

تبصره ۲- مهلت طرح دعاوی بیمه گر برای وصول حق بیمه ، از موعد پرداخت حق بیمه و برای وصول مبلغی که در تعهد او نبوده و پرداخت کرده است ، از تاریخ پرداخت مبلغ مذکور شروع می شود.

تبصره ۳- مهلت طرح دعاوی بیمه ای را فقط یک بار می توان قطع کرد و در این صورت یک سال به مدت باقیمانده از مهلت قبلی اضافه خواهد شد.

تبصره ۴- دعاوی مربوط به بیمه های دریایی تابع مقررات خاص خود است .

ماده ۱۷- طرفین قرارداد بیمه می توانند ترتیب خاصی برای اظهار اطلاعات و یا اعلام حادثه و یا هر گونه ابلاغی که مورد نیاز باشد ، در بیمه نامه پیش بینی کنند . این ترتیب فقط برای طرفین الزام آور خواهد بود.

فصل سوم - فسخ و بطلان عقد بیمه

ماده ۱۸- در صورتی که بیمه گذار از پرداخت حق بیمه در موعد مقرر خودداری کند، بیمه گر حق فسخ یا تعلیق قرارداد بیمه را دارد. شرایط فسخ یا تعلیق باید در بیمه نامه پیش بینی شود.

ماده ۱۹- در صورتی که مالی بیمه شده باشد، در مدتی که بیمه باقی است نمی توان همان مال را درقبال همان خطر مجدداً بیمه نمود مگر آنکه بیمه گذار در هر مورد نام بیمه گر و مبلغ بیمه شده را به آگاهی بیمه گر یا بیمه گران بعدی رسانده باشد . در این صورت بیمه گذار می تواند برای دریافت خسارت تا حد مبلغ بیمه شده به هریک از بیمه گران به هر نسبت مراجعه کند. در صورت تخلف ، بیمه های بعدی باطل است و حق بیمه های پرداختی قابل استرداد نیست .

ماده ۲۰- در صورتی که مالی بیش از ارزش واقعی بیمه شده باشد ، تعهد بیمه گر فقط تا حد ارزش واقعی است . چنانچه بیمه گذار یا نماینده قانونی او با قصد تقلب مالی را اضافه بر ارزش واقعی در هنگام عقد، بیمه نموده باشد ، عقد بیمه باطل است و حق بیمه دریافتی قابل استرداد نیست .

ماده ۲۱- هرگاه قبل از وقوع حادثه معلوم شود که بیمه گذار در هنگام انعقاد عقد بیمه به طور غیر عمدی از اظهار مطالبی خودداری کرده یا اظهارات خلاف واقع نموده است به طوری که مطالب اظهار نشده یا اظهارات خلاف واقع ، موضوع خطر را در نظر بیمه گر تغییر داده یا از اهمیت آن در نظر بیمه گر کاسته است ، بیمه گر حق دارد که یا اضافه حق بیمه را در صورت رضایت بیمه گذار از او دریافت و قرارداد بیمه را ابقا یا قرارداد بیمه را فسخ کند . در صورت فسخ ، بیمه گر باید موضوع را به موجب اظهارنامه رسمی یا نامه سفارشی به اقامتگاه بیمه گذار اطلاع دهد . اثر فسخ ده روز پس از ابلاغ به بیمه گذار شروع می شود.

در صورتی که مطلب اظهار نشده یا اظهار خلاف واقع بعد از وقوع حادثه معلوم شود ، حتی اگر تأثیری بر وقوع حادثه نداشته باشد ، خسارت بر اساس نسبت حق بیمه تعیین شده به حق بیمه اس که در صورت اظهار کامل و واقعی باید پرداخت می شد ، تقلیل خواهد یافت .

ماده ۲۲- هرگاه خودداری بیمه گذار از اظهار مطالب یا اظهارات خلاف واقع در پرسش نامه بیمه گر عمدی باشد ، حتی اگر تأثیری بر وقوع حادثه نداشته باشد ، عقد بیمه باطل است . در این صورت بیمه گر مستحق حق بیمه های پرداخت شده و یا معوق به عنوان خسارت خواهد بود.

ماده ۲۳- هرگاه خطری که قرارداد بیمه به مناسبت آن منعقد شده است ، تشدید شود و یا کیفیت و یا وضعیت موضوع بیمه به گونه ای تغییر یابد که اگر قبل از انعقاد قرارداد بود، بیمه گر حاضر به انعقاد قرارداد با آن شرایط نمی شد، بیمه گذار باید بیمه گر را ظرف پانزده روز از آن مطلع کند ، مگر آنکه در بیمه نامه به نحو دیگری توافق شده باشد .

اگر تشدید خطر یا تغییر وضعیت در نتیجه عمل بیمه گذار یا ذی نفع نباشد ، مهلت اعلام به بیمه گر از تاریخ آگاهی بیمه گذار آغاز می شود.

بیمه گر حق دارد که ظرف پانزده روز از تاریخ اطلاع ، اضافه حق بیمه متناسب با تشدید خطر را در صورت رضایت بیمه گذار از وی دریافت و قرارداد بیمه را ابقا یا آن را فسخ کند . اثر فسخ ده روز پس از ابلاغ موضوع به بیمه گذار شروع می شود.

ماده ۲۴- چنانچه بیمه گر پس از اطلاع از تشدید خطر، به نحوی به بقای قرارداد رضایت داده باشد ، برای مثال اقساطی از حق بیمه را دریافت کرده یا خسارتی را با علم به تشدید خطر پرداخته باشد ، حق وی برای مطالبه حق بیمه اضافی یا فسخ قرارداد ، ساقط می شود.

ماده ۲۵- در صورتی که بعد از وقوع حادثه معلوم شود که بیمه گذار موضوع تشدید خطر را در مهلت مقرر به آگاهی بیمه گر نرسانده است ، خسارت قابل پرداخت براساس نسبت حق بیمه تعیین شده به حق بیمه واقعی کاهش می یابد .

ماده ۲۶- هرگاه پس از انعقاد قرارداد بیمه ، خطری که بر تعیین حق بیمه مؤثر بوده است ، کاهش یابد، بیمه گذار می تواند از بیمه گر درخواست کند که حق بیمه را به نسبت تغییر خطر و براساس نرخهای معتبر در زمان درخواست ، کاهش دهد . چنانچه بیمه گر حاضر به کاهش حق بیمه نباشد؛ بیمه گذار می تواند ظرف یک ماه از تاریخ درخواست ، قرارداد بیمه را فسخ کند .

ماده ۲۷- در صورت انتقال قهری یا ارادی مورد بیمه به دیگری ، چنانچه انتقال گیرنده کلیه تعهداتی را که به موجب بیمه نامه به عهده بیمه گذار بوده است در مقابل بیمه گر اجرا کند ، عقد بیمه به نفع منتقل الیه به اعتبار خود باقی می ماند . با این وجود هر یک از بیمه گذار یا منتقل الیه

ظرف سه ماه از تاریخ انتقال و بیمه گر ظرف سه ماه از تاریخ اطلاع از انتقال ، حق دارند عقد بیمه را فسخ کنند .

در صورت انتقال موضوع بیمه به دیگری ، انتقال دهنده تا تاریخی که به موجب نامه سفارشی یا اظهارنامه انتقال را به بیمه گر اطلاع می دهد ، مسئول پرداخت اقساط عقب افتاده حق بیمه به بیمه گر خواهد بود.

در صورت تعدد انتقال گیرنده ، هر یک از آنها مسئول پرداخت تمام حق بیمه خواهد بود.

ماده ۲۸- در مواردی که خطر بیمه شده قبل از شروع تعهد بیمه گر تحقق یافته است و منجر به خسارت کلی شده باشد ، عقد بیمه باطل است .

در صورتی که بیمه گر و بیمه گذار در هنگام انعقاد عقد ، از تحقق خطر بیمه شده اطلاع نداشته باشند ، بیمه گر مستحق دریافت یک دهم کل حق بیمه بیمه نامه به عنوان هزینه است و بقیه را باید به بیمه گذار مسترد نماید. در صورت اطلاع بیمه گذار و عدم اطلاع بیمه گر ، موضوع مشمول حکم ماده (۲۲) این قانون خواهد بود.

ماده ۲۹- در صورتی که موضوع بیمه در نتیجه حادثه ای جز حادثه بیمه شده به طور کلی از بین برود ، عقد بیمه از تاریخ وقوع حادثه منفسخ خواهد شد.

ماده ۳۰- در صورت توقف فعالیت بیمه گر ، بیمه گذار حق فسخ قرارداد را خواهد داشت .

ماده ۳۱- در صورت ورشکستگی بیمه گر ، چنانچه مقررات خاصی در بیمه نامه پیش بینی نشده باشد ، تمامی قراردادهای بیمه ای او منفسخ می شوند و اشخاص ذی نفع یا بیمه گذاران در مورد خسارت و حق بیمه به ترتیب بر سایر طلبکاران حق تقدم دارند و بین معاملات مختلف بیمه ، حق تقدم با معاملات بیمه عمر است

ماده ۳۲- در مواردی که عقد بیمه فسخ یا منفسخ شود ، بیمه گر باید به تناسب مدت باقیمانده بعد از فسخ یا انفساخ ، حق بیمه را به بیمه گذار مسترد نماید . فسخ یا انفساخ قراردادهای بیمه عمر و حادثه شخصی از این حیث تابع مقررات خاص این نوع بیمه ها می باشند .

ماده ۳۳- موضوع های متعددی که در یک قرارداد بیمه می شوند ؛ در حکم واحدند و در صورت بطلان قرارداد نسبت به هر موضوع ، قرارداد کلاً باطل است .

بخش دوم - انواع بیمه

فصل اول - بیمه های اموال

ماده ۳۴- در بیمه های اموال ، تعهد بیمه گر عبارت است از پرداخت تفاوت ارزش مال بیمه شده بلافاصله قبل از وقوع حادثه با ارزش باقیمانده آن بلافاصله بعد از حادثه . چنانچه حق تعمیر و یا تعویض در بیمه نامه برای بیمه گر پیش بینی شده باشد و بیمه گر بتواند موضوع بیمه را در وضعیت قبل از حادثه قرار دهد ، ملزم است که آن را در مدت متعارف تعمیر یا عوض را تهیه کند و تحویل دهد . هزینه های ارزیابی خسارت و جلوگیری از توسعه آن و کارشناسی نیز به عهده بیمه گر است و در هر حال حداکثر خسارت قابل پرداخت به بیمه گذار در هر حادثه از مبلغ بیمه شده تجاوز نخواهد کرد.

تبصره - ممکن است در بیمه نامه شرط شود که مبلغ یا نسبت معینی از خسارت قابل پرداخت باشد یا حدی برای تعهد بیمه گر تعیین شده باشد .

ماده ۳۵- در صورتی که مالی به کمتر از ارزش واقعی آن در زمان عقد ، بیمه شده باشد ، بیمه گر فقط به تناسب مبلغی که بیمه کرده است با ارزش مال در زمان انعقاد عقد متعهد به جبران خسارت خواهد بود ، مگر اینکه خلاف آن در بیمه نامه شرط شده باشد .

ماده ۳۶- در بیمه های اموال ، بیمه گر متعهد به جبران خسارت ناشی از عوامل زیر نیست ، مگر آنکه در بیمه نامه خلاف آن شرط شده باشد :

۱- تلف یا خسارت ناشی از عیب ذاتی موضوع بیمه .

۲- کاهش ارزش مال بیمه شده بر اثر تغییر شرایط اقتصادی .

۳- ضبط - توقیف - مصادره - سلب مالکیت و منع از تصرف یا دخالت به دستور دولت یا هر قدرت قانونی دیگر.

۴- غارت و چپاول .

ماده ۳۷- بیمه گذار باید برای جلوگیری از وقوع خسارت ، مراقبتی را که به متعارف هر شخص از مال خود می کند در خصوص مال بیمه شده به عمل آورد و در صورت نزدیک شدن حادثه و یا وقوع آن اقدامهای لازم و متناسب را برای جلوگیری از سرایت یا توسعه خسارت یا نجات موضوع بیمه انجام دهد .

مخارج لازم و متناسب بیمه گذار برای جلوگیری از سرایت یا توسعه خسارت یا نجات موضوع بیمه از خطر بیمه شده ، حتی اگر به نتیجه نرسد ، به عهده بیمه گر خواهد بود .

ماده ۳۸- طلبکار می تواند مالی را که نزد او وثیقه یا رهن است ، بیمه نماید. در این صورت هرگاه برای مال مزبور خطر موضوع بیمه رخ دهد از خسارتی که بیمه گر باید بپردازد تا میزانی که بیمه گذار در تاریخ وقوع حادثه طلبکار است به شخص او و بقیه به صاحب مال تعلق خواهد گرفت ، مگر آنکه در بیمه نامه ترتیب دیگری مقرر شده باشد . در صورت پرداخت تمام طلب بیمه گذار عین مرهونه آزاد می گردد و عقد بیمه با توافق طرفین تا پایان مدت به نفع صاحب مال ادامه می یابد .

چنانچه به موجب ماده (۳۴) این قانون ایفای تعهد بیمه گر به صورت تعمیر یا تعویض صورت گیرد، عقد رهن همچنان به قوت خود باقی خواهد ماند.

ماده ۳۹- در صورتی که مالی کمتر از ارزش واقعی بیمه شده باشد ، نسبت به بقیه ارزش واقعی می توان آن را بیمه نمود. موضوع بیمه را از ابتدا نیز می توان به صورت مشترک نزد چند بیمه گر بیمه کرد . در هر صورت هریک از بیمه گران به نسبتی که بیمه کرده است ، متعهد خواهد بود. هرگاه نسبت تعهدات بیمه گران قابل تشخیص نباشد ، همه بیمه گران به طور مساوی متعهد خواهند بود.

ماده ۴۰- هرگاه بر طبق شرایط بیمه نامه و یا عرف ، خسارت در حد تلف کلی موضوع بیمه باشد ، در صورت درخواست بیمه گذار ، بیمه گر باید در مقابل تملک باقیمانده موضوع بیمه ، کل خسارت را پرداخت کند . بیمه های دریایی تابع مقررات خاص خود هستند .

ماده ۴۱- در صورتی که پس از قبول مالکیت و پرداخت خسارت ، معلوم شود که منشأ خسارت ، خطر بیمه شده نبوده است ، بیمه گر می تواند مال تملک شده را به ذی نفع رد و خسارت پرداختی را از وی مسترد نماید.

ماده ۴۲- در بیمه های اموال ، بیمه گر به تناسب خسارتی که پرداخته یا قبول کرده است که بپردازد ، در مقابل اشخاصی که مسئول خسارت هستند ، قائم مقام بیمه گذار خواهد بود و اگر بیمه گذار اقدامی کند که منافی با حق مزبور باشد ، در مقابل بیمه گر مسئول شناخته می شود.

بیمه گر نمی تواند علیه اشخاصی که مسئولیت اعمال آنها به عهده بیمه گذار است از این حق استفاده کند ، مگر آنکه اعمال اشخاص مذکور عمدی یا در حکم عمد باشد .

الف - آتش سوزی

ماده ۴۳- در بیمه آتش سوزی ، بیمه گر متعهد است خسارتهایی را که بطور مستقیم از آتش سوزی به موضوع بیمه وارد شده است ؛ حتی اگر آتش سوزی در خارج از محل موضوع بیمه روی داده باشد ، جبران کند . حکم این ماده در مورد خسارتهایی که بر اثر خاموش کردن و مهار نمودن آتش و عملیات نجات ، به اموال موضوع بیمه وارد آمده باشد و همچنین مخارج ضروری و متناسب برای خاموش کردن آتش و نجات مال بیمه شده نیز اجرا می شود .

ماده ۴۴- شروع آتش سوزی قابل تبدیل به آتش سوزی واقعی از لحاظ این قانون ، در حکم آتش سوزی است

ماده ۴۵- جبران خسارتهای ناشی از تلف و یا گم شدن اموال موضوع بیمه در هنگام آتش سوزی به عهده بیمه گر است ، مگر آنکه ثابت نماید که خسارت در نتیجه سرقت اموال بوده است .

ماده ۴۶- خسارتهای زیر از تعهد بیمه گر خارج است ، مگر آنکه در بیمه نامه شرط دیگری شده باشد :

۱- خسارت وارد به موضوع بیمه بر اثر حرارت یا مجاورت با آتش بدون آتش سوزی .

۲- خسارت وارد به موضوع بیمه بر اثر آتش سوزی ناشی از آتشفشان ؛ زلزله و سایر بلایای طبیعی

ب- بیمه حمل و نقل کالا

ماده ۴۷- در بیمه حمل و نقل کالا ، بیمه گر متعهد است که خسارت وارد به کالا را جبران کند . حداکثر تعهد بیمه گر ، قیمت تمام شده کالا به اضافه هزینه ها و سود متعارف مورد انتظار است . طرفین می توانند از قبل جمع هزینه ها و سود متعارف را به نحو مقطوع معین نمایند .

در صورتی که قیمت کالا در مقصد کمتر از میزان خسارت معین به طریق فوق باشد ، قیمت کالا در مقصد ملاک جبران خسارت خواهد بود.

ماده ۴۸- در صورتی که از لحاظ ارزش بیش از سه چهارم کالای بیمه شده خسارت دیده باشد ، بیمه گر در صورت درخواست بیمه گذار مکلف است کل خسارت را پرداخت نماید. در این صورت بیمه گر حق دارد باقیمانده کالای بیمه شده را تملک نماید.

ماده ۴۹- بیمه نامه حمل و نقل کالا سند قابل انتقال است و حقوق و تکالیف ناشی از آن با تغییر مالک و یا ذی نفع کالا منتقل میشود.

ماده ۵۰- تعهد بیمه گر در بیمه های حمل و نقل کالا از لحظه خروج کالا از محل نگهداری به مقصد حمل آغاز می شود و با تحویل آن در مقصد پایان می پذیرد، مگر آنکه به نحو دیگری توافق شده باشد .

ماده ۵۱- بیمه گر متعهد به جبران کلیه خسارتهایی است که در مدت اعتبار بیمه نامه وارد شده باشد ، مگر اینکه در بیمه نامه استثنا شده باشد .

ج- بیمه های دریایی

۱- مقررات عمومی

ماده ۵۲- بیمه حمل و نقل دریایی قراردادی است که موضوع بیمه را در قبال خطرهای و حوادث دریا پوشش می دهد . منظور از خطرهای و حوادث دریا ، خطرهایی است که به علت سفر دریایی یا در ارتباط با آن تحقق می یابد . خطرهای حین توقف و یا حمل کالا در خشکی را هم که مقدم یا مؤخر بر حمل دریایی تحقق می یابند ، می توان تحت پوشش قرارداد.

ماده ۵۳- در بیمه دریایی ، شخصی نفع بیمه ای دارد که بر اثر تلف شدن مال بیمه شده یا خسارت وارد به آن یا به سبب از دست رفتن هر نوع ارزش مالی یا به علت مسئولیت واقع شدن ، متحمل زیان مالی شود. این نفع در صورتی قابل بیمه کردن است که قبل از وقوع حادثه تحصیل شده باشد و در غیر این صورت قرارداد بیمه باطل است .

ماده ۵۴- اگر معلوم شود که خسارت قبل از انعقاد قرارداد بیمه روی داده و بیمه گذار از وقوع خسارت آگاه بوده است ، عقد بیمه باطل و موضوع مشمول حکم مندرج در ماده (۲۲) این قانون است .

ماده ۵۵- بیمه گر در حدود شرایط بیمه نامه و ضوابط مقرر ؛ متعهد به جبران خسارت مادی است ه بر اثر حوادث ناشی از دریا یا قوه قهریه پدید می آید و علاوه بر آن در همان محدوده متعهد به جبران خسارتهای و هزینه های زیر است :

۱- سهمیه خسارت مشترک که منشأ آن یکی از خطرهای استثنا شده نباشد .

۲- هزینه هایی که برای جلوگیری از سرقت یا توسعه خسارت یا نجات موضوع بیمه باید پرداخت شود به شرط اینکه منشأ هزینه ها خطرهای بیمه شده باشد .

ماده ۵۶- بیمه گر متعهد به جبران خسارت ناشی از تأخیر در حمل یا دیر رسیدن محموله یا کشتی به مقصد نخواهد بود.

ماده ۵۷- هرگاه معلوم شود که ارزش واقعی موضوع بیمه که مبنای محاسبه خسارت مشترک قرار گرفته است ؛ بیش از مبلغ بیمه شده بوده است ، بیمه گذار در مورد خسارت مشترک به نسبت اختلاف مبلغ بیمه شده و ارزش واقعی موضوع بیمه در مقابل بیمه گر مسئول خواهد بود .

ماده ۵۸- هرگاه بیمه گذار خسارت را در حد تلف کلی اموال بیمه شده بداند ، می تواند ترک مالکیت خود از اموال مزبور را به بیمه گر اعلام و پرداخت خسارت را براساس تلف کلی درخواست کند. در این صورت ؛ بیمه گر موظف است که ترک مالکیت را بپذیرد، مگر آنکه ثابت نماید که خسارت در حد تلف کلی نبوده است .

قبول ترک مالکیت توسط بیمه گر به منزله تملک اموال موضوع بیمه از جانب اوست و آثار انتقال مالکیت به بیمه گر ازمزمانی شروع می شود که بیمه گذار تصمیم خود دایر بر ترک مالکیت را به بیمه گر اعلام نماید. در این صورت ، بیمه گر در مورد بقایای اموال بیمه شده و سایر حقوق بیمه گذار جانشین او می شود و موظف است که خسارت را با در نظر گرفتن مبلغ بیمه شده پرداخت کند.

در صورت نپذیرفتن ترک مالکیت ، بیمه گر حق دارد که در خصوص حفظ موضوع بیمه اقدام کند ولی اقدام او به منزله قبول ترک مالکیت نیست .

ماده ۵۹- ترک مالکیت باید منجز و نسبت به کل موضوع بیمه باشد .

ماده ۶۰- قبول ترک مالکیت از جانب بیمه گر به معنای پذیرش قطعی مسئولیت ناشی از خسارت است و پس از قبول هیچ یک از طرفین حق برگشت از ترک مالکیت را ندارند.

ماده ۶۱- اگر بیمه گذار منافع متعدد خود از موضوع بیمه را نزد چند بیمه گر بیمه کرده باشد ، در صورت ترک مالکیت باید همه پوششهای بیمه ای موضوع بیمه را به هر یک از بیمه گران اعلام کند.

ماده ۶۲- دعاوی مربوط به بیمه دریایی به استثنای دعاوی ترک مالکیت با انقضای دو سال از تاریخ بروز سبب دعوا ، مسموع نخواهد بود . مهلت مزبور برای دعاوی ترک مالکیت سه ماه است و قابل قطع کردن نیست .

تاریخ شروع مهلت طرح دعاوی فوق به ترتیب زیر است :

۱- در مورد کالا : از تاریخ وصول آن به بندر مقصد و در صورت عدم وصول ، از تاریخی که قاعدتاً باید به مقصد می رسید. اگر خسارت بعد از وصول به بندر مقصد اتفاق افتاده باشد ، از تاریخ وقوع حادثه .

۲- در مورد کشتی : از تاریخ وقوع حادثه .

۳- در مورد دعاوی مربوط به خسارت مشترک : از تاریخ پرداخت سهم خسارت مشترک به مرجع صالح .

همین حکم در مورد سایر هزینه های بیمه شده نیز جاری است .

قطع مهلت های یادشده تابع حکم مندرج در ماده (۱۶) این قانون خواهد بود .

۲- بیمه کالا

ماده ۶۳- در بیمه کالا ، ارزش کالا در مبدأ به اضافه منافع متعارف مورد انتظار و همچنین تمام هزینه های متعارف رامی توان بیمه کرد.

ماده ۶۴- هرگاه کالای موضوع بیمه در بسته های مجزا با ارزش معین تقسیم شده باشد ، میزان خسارت وارد به هر بسته ، ملاک کلی یا جزئی بودن آن است و سهم بیمه گذار از خسارت (فرانشیز) هم در مورد هر بسته اعمال می شود.

ماده ۶۵- کالا باید در مدتی که در بیمه نامه مشخص شده یا متعارف است ، حمل شود و در غیر این صورت بیمه گرده روز پس از ابلاغ کتبی ، حق فسخ قرارداد بیمه را نسبت به بخش حمل نشده کالا دارد.

ماده ۶۶- بیمه کالا تا زمانی که نفع بیمه ای وجود دارد ، قابل انتقال است ، مگر اینکه در بیمه نامه حق انتقال از بیمه گذار سلب شده باشد .

ماده ۶۷- خسارت ناشی از نقص یا نامناسب بودن بسته بندی کالا به عهده بیمه گر نیست .

ماده ۶۸- ترک مالکیت کالا ممکن است در موارد زیر انجام گیرد:

۱- از بین رفتن حداقل سه چهارم ارزش کالای بیمه شده و یا هر نسبت دیگری که توافق شده باشد.

۲- در صورتی که در جریان حمل و نقل به علت وقوع خسارت ناشی از خطر بیمه شده ، ادامه حمل کالا مقدور نباشد و یا فروش آن ضروری باشد.

۳- کشتی حامل کالا قابلیت دریانوردی را از دست بدهد و ظرف سه ماه امکان حمل کالا با وسیله دیگری مقدور نشود.

۳- بیمه کشتی

ماده ۶۹- در بیمه کشتی موارد زیر را می توان بیمه کرد:

۱- ارزش کشتی و ماشین آلات و تجهیزات آن .

۲- اموال موجود در کشتی از جمله ذخایر غذایی و مواد مورد نیاز کارکنان کشتی و مسافران .

۳- پول لازم برای مخارج سفر.

۴- کرایه کشتی و حق بیمه کرایه کشتی .

۵- حق بیمه کشتی .

۶- مسئولیت اشخاصی که در جریان حمل و نقل و فعالیت کشتی ممکن است مسئول خسارت شناخته شوند .

۷- حقوق و مزایای فرمانده و ملوانان کشتی .

ماده ۲۰- در بیمه کشتی ، اگر بیمه برای جابه جایی از مکانی به مکان یا مکانهای معین دیگر باشد؛ " بیمه نامه سفری " و اگر بیمه برای مدت معین باشد، " بیمه نامه زمانی " نامیده می شود . ممکن است بیمه نامه برای سفر یا سفرهای معین و در مدت معین صادر شود.

ماده ۲۱- در بیمه نامه سفری ، هر گونه تغییر در مبدأ و یا مقصد و یا مسیر و یا ترتیب تقدم و تأخر رجوع به بندرهای تخلیه مندرج در بیمه نامه یا عرف متداول ، موکول به اخذ موافقت قبلی بیمه گر خواهد بود ، مگر آنکه بیمه گر از این امر اطلاع داشته باشد .

ماده ۲۲- در بیمه نامه سفری ، کشتی باید در مدت متعارف مسیر را طی کند . ضمانت اجرای تأخیر غیر متعارف ، در قرارداد بیمه تعیین می شود .

ماده ۲۳- چنانچه تأخیر در سفر و یا تغییر مبدأ و یا مقصد و یا مسیر و یا ترتیب رجوع به بندرهای تخلیه بر اثر یکی از موارد زیر باشد ، بیمه گر نمی تواند از ایفای تعهد خودداری کند:

۱- خارج از اختیار و اراده فرمانده کشتی باشد .

۲- برای حفظ کشتی یا محموله آن اجتناب ناپذیر باشد.

۳- برای نجات جان انسان و یا کشتی دیگر ضروری باشد.

۴- ناشی از اعمال مجرمانه ناخدا یا خدمه کشتی (باراتری) باشد و این مورد تحت پوشش بیمه نامه باشد.

هرگاه علتی که موجب تغییر مسیر یا تأخیر شده است، برطرف شود، کشتی باید در مسیر عادی خود قرارگیرد و با سرعت متعارف روانه مقصد شود.

ماده ۷۴- بیمه گر متعهد است هزینه های جایگزینی و تعمیرات کشتی را در حدی که قابلیت دريانوردی را بازیابد، پرداخت کند. زیانهای ناشی از کم شدن ارزش یا از دست رفتن منافع یا بی کاری کارکنان و عوامل دیگر در تعهد بیمه گر نیست، مگر آنکه به نحو دیگری توافق شده باشد.

ماده ۷۵- بیمه گر متعهد به جبران خسارت ناشی از عمل عمدی فرمانده کشتی یا عیب کشتی نیست، مگر اینکه عیب مخفی بوده و مالک از آن آگاه نباشد.

ماده ۷۶- در بیمه نامه سفری به محض شروع خطر، تمام حق بیمه متعلق به بیمه گر است وقابل تجزیه نمی باشد.

ماده ۷۷- در بیمه برای مدت معین، در صورت تلف شدن کشتی یا ترک مالکیت، اگر خسارت در تعهد بیمه گر باشد، تمام حق بیمه به او تعلق می گیرد. در صورتی که بیمه گر برای جبران خسارت تعهدی نداشته باشد، فقط حق بیمه مربوط به فاصله زمانی شروع اعتبار قرارداد تا تلف یا اعلام ترک مالکیت به وی تعلق می گیرد.

ماده ۷۸- در موارد زیر بیمه گذار می تواند ترک مالکیت کشتی را اعلام کند:

۱- تلف کلی.

۲- هزینه تعمیرات به سه چهارم ارزش مورد توافق کشتی یا ارزش واقعی آن قبل از وقوع حادثه برسد.

۳- تعمیر کشتی مقدور نباشد.

۴- کشتی مفقود شود و تا سه ماه بعد خبری از آن به دست نیاید. در این مورد فرض می شود که کشتی از زمانی که آخرین خبر از آن در دسترس بوده است، تلف شده است.

ماده ۷۹- در صورتی که بیش از نیمی از کشتی موضوع انتقال یا اجاره قرار گیرد، مالک یا مستأجر جدید باید ظرف ده روز از تاریخ انتقال یا اجاره، بیمه گر را آگاه و به همه تعهدات مندرج در بیمه نامه عمل کند و در غیر این صورت بیمه گر تعهدی برای جبران خسارت ندارد.

بیمه گر می تواند ظرف (۱۵) روز از تاریخ دریافت اطلاعیه، قرارداد را فسخ کند، مگر آنکه حق انتقال یا اجاره کشتی در بیمه نامه پیش بینی شده باشد. در صورت فسخ اثر آن (۱۰) روز پس از اعلام فسخ به بیمه گذار شروع می شود. مقررات فوق شامل کشتی در حال ساخت یا متوقف در بندر نیز می شود.

ماده ۸۰- در صورتی که علاوه بر حد معین در بیمه نامه کشتی، پوشش مسئولیت دیگری برای کشتی تحصیل شده باشد، خسارت تا حد مبلغ معین در بیمه نامه کشتی از محل این بیمه نامه و مازاد بر آن از محل بیمه اخیر قابل جبران است.

۵- بیمه کشاورزی

ماده ۸۱- در بیمه کشاورزی، بیمه گر متعهد به جبران خسارت ناشی از حوادث قهری، سوانح طبیعی، آفات و بیماریهای دامی و نباتی عمومی و قرنطینه ای است که موجب تلف یا کاهش مقدار یا ارزش محصول و یا باعث نقص عضو یا تلف شدن جانداران بیمه شده گردد.

ماده ۸۲- در بیمه کشاورزی، تعهد بیمه گر برای جبران خسارت به ترتیب زیر تعیین می شود:

۱- در مورد کشت و زرع و باغها، ارزش محصول در زمان و مکان برداشت پس از کسر ارزش باقیمانده محصول

۲- در مورد دامها، ارزش روز مرگ آنها، چنانچه دام بر اثر ابتلا به یکی از بیماریهای تحت پوشش قرارداد آسیب ببیند، خسارت بر طبق شرایط بیمه نامه قابل پرداخت است.

۳- در مورد مرگ طیور، آبیان، زنبور عسل و کرم ابریشم، بهای روز مرگ آنها مبنای پرداخت خواهد بود.

ماده ۸۳- چنانچه مدت قرارداد بیمه معین نشده باشد، این مدت در مورد کشت و زرع و باغها یک دوره متعارف زراعی، در مورد دامها، مقاطع متعارف و در مورد طیور و آبیان و زنبور عسل، دوره پرورش است.

بیمه گذار می تواند برای چند سال زراعی یا چند دوره پرورش، قرارداد منعقد نماید.

فصل دوم - بیمه مسئولیت مدنی

ماده ۸۴- در بیمه مسئولیت مدنی، بیمه گر متعهد به جبران خسارتی است که به سبب فعل یا ترک فعل بیمه گذار و یا استخاض معین بیمه شده به دیگری وارد آید و بیمه گذار و یا شخص یا اشخاص مزبور به طور قانونی مسئول آن خسارت شناخته شوند.

ماده ۸۵- جبران هزینه دادرسی دعوی مسئولیت مدنی زیان دیده علیه مسئول حادثه، به عهده بیمه گر است، حتی اگر هزینه مزبور موجب شود که تعهد بیمه گر از مبلغ بیمه تجاوز کند، مگر آنکه طرفین قرارداد بیمه به نحو دیگری توافق نمایند.

ماده ۸۶- مجرد قبول مسئولیت از طرف بیمه گذار یا شخصی که مسئولیت وی بیمه شده است، برای بیمه گر الزام آور نیست.

ماده ۸۷- در صورت عدم مراجعه یا امتناع زیان دیده از دریافت خسارت، بیمه گر می تواند مبلغ خسارت مورد تعهد را نزد صندوق دادگستری تودیع نماید و در این صورت تا حد مبلغ پرداختی از مسئولیت بری خواهد شد.

ماده ۸۸- در صورتی که بیمه گذار یا اشخاص معین بیمه شده مسئول خسارت ، تمام یا بخشی از خسارت را به زیان دیده پرداخت کرده باشند ، بیمه گر باید به همان میزان از خسارت را به پرداخت کننده و بقیه را به زیان دیده بپردازد .

ماده ۸۹- در مواردی که به موجب قانون ، بیمه گذار و یا اشخاص معین بیمه شده از مسئولیت معاف باشند و یا زیان دیده مطالبه خسارت ننماید و یا از ادعای خود صرف نظر کند ، تعهد بیمه گر برای جبران خسارت ساقط می شود .

فصل سوم - بیمه های زیان پولی

ماده ۹۰- در بیمه های زیان پولی ، خطر عدم وصول طلب بیمه گذار در سررسید معین و یا خطر عدم ایفای تعهد معین در مهلت مقرر تحت پوشش قرار می گیرد.

ماده ۹۱- چنانچه جبران زیان پولی بیمه شود ، بیمه گر می تواند پس از قبول پرداخت یا جبران زیان ، به بدهکار یا عامل زیان مراجعه کند.

فصل چهارم - بیمه اشخاص

الف - بیمه های عمر

ماده ۹۲- در بیمه عمر ، بیمه گر متعهد می شود که در یکی از حالات زیر وجه یا جوهری را بپردازد :

۱- فوت بیمه شده در هر زمان .

۲- فوت بیمه شده در مدت معین .

۳- حیات بیمه شده تا پایان مدت معین .

۴- فوت بیمه شده در مدت معین یا حیات او تا پایان مدت .

۵- فوت بیمه شده در مدت معین و همچنین حیات او تا پایان مدت .

ماده ۹۳- در بیمه عمر اینفای تعهد بیمه گر می تواند به یکی از صورتهای زیر باشد :

۱- پرداخت وجه معین پس از فوت بیمه شده یا انتهای بیمه .

۲- پرداخت مستمری معین مادام العمر یا در مدت معین از زمان فوت بیمه شده یا انتهای بیمه .

ماده ۹۴- در عقد بیمه عمر، ممکن است بیمه شده غیر از بیمه گذار باشد و در این صورت ، عقد مزبور بدون رضایت بیمه شده نافذ نیست . در عقد بیمه عمر گروهی ، رضایت بیمه شدگان ضروری نیست اما عدم رضایت هریک از آنان موجب لغو اثر بیمه نسبت به وی خواهد بود.

ماده ۹۵- در بیمه عمر انفرادی به شرط فوت ، مجانبین و اشخاص کمتر از (۱۵) سال تمام ، جز با اجازه ولی یا مراجع قضایی ذی ربط نمی توانند بیمه شوند .

ماده ۹۶- در صورتی که ذی نفع بیمه عمر معین نشده باشد و یا ذی نفع معین ، قبل یا بعد از فوت بیمه شده از سمت خود صرف نظر نماید و یا ذی نفع معین قبل از بیمه شده فوت کند ، مبلغ بیمه عمر در صورت حیات بیمه گذار به او پرداخت و در غیر این صورت بین وراث او به تساوی تقسیم می شود.

ماده ۹۷- بیمه گذار قبل از فوت بیمه شده می تواند با اخذ موافقت او ذی نفع بیمه عمر یا سهم هر ذی نفع را تغییر دهد و یا ذی نفع جدیدی را اضافه نماید.

ماده ۹۸- در صورتی که انعقاد عقد بیمه به مناسبت بدهی بیمه گذار و به نفع بستانکار باشد، فسخ بیمه نامه و یا تغییر ذی نفع بدون موافقت بستانکار مؤثر نیست ، مگر برای مبلغی از بیمه که مازاد بر طلب بستانکار باشد.

ماده ۹۹- چنانچه بیمه گذار بدون اطلاع بیمه گر ذی نفع بیمه را تغییر دهد و بیمه گر وجه بیمه را مطابق مندرجات سند بیمه پرداخت کند ، بری الذمه محسوب می شود.

ماده ۱۰۰- بیمه گذار می تواند حقوق خود را در بیمه نامه عمر به دیگری واگذار کند ولی اگر بیمه شده ، شخصی غیر از بیمه گذار باشد، بدون رضایت او انتقال حقوق بیمه گذار نافذ نیست .

ماده ۱۰۱- در بیمه عمر ، بیمه گذار هر زمان حق فسخ بیمه نامه را دارد و در صورتی که بیمه نامه دارای ذخیره ریاضی باشد ، می تواند در مورد بازخرید آن اقدام نماید. در صورت عدم اقدام بیمه گذار به بازخرید ، عقد بیمه با همان شرایط و با سرمایه متناسب با ذخیره ریاضی آن ادامه خواهد یافت .

ماده ۱۰۲- در صورتی که بیمه شده غیر از بیمه گذار باشد ، بیمه شده می تواند انصراف خود را از ادامه عقد بیمه به بیمه گر و بیمه گذار اعلام کند . در این صورت چنانچه بیمه گذار ظرف یک ماه شخص دیگری که رضایت خود را اعلام نموده و مورد قبول بیمه گر باشد به عنوان بیمه شده معرفی نکند ، عقد بیمه عمر منفسخ می شود.

ماده ۱۰۳- در بیمه عمر به شرط فوت ، اگر بیمه شده به قتل برسد و مباشرت یا مشارکت یا معاونت بیمه گذار و یا ذی نفع در قتل او ثابت شود ، بیمه گر از پرداخت مبلغ بیمه معاف است . در صورتی که افراد ذی نفع متعدد باشند و فقط مباشرت یا مشارکت یا معاونت بعضی از آنها در قتل بیمه شده ثابت شود ، بیمه گر متعهد است که سهم افراد ذی نفع را که در قتل بیمه شده دخالتی نداشته اند ، بپردازد.

ماده ۱۰۴- در بیمه عمر به شرط حیات در صورت فوت بیمه شده قبل از موعد مقرر، بیمه گر با رعایت شرایط بیمه نامه متعهد به پرداخت ذخیره ریاضی بیمه نامه به بیمه گذار یا وراث او می باشد .

ب - بیمه های حادثه شخصی

ماده ۱۰۵- در بیمه حادثه ، تعهد بیمه گر مشروط به فوت و یا نقص عضو یا از کارافتادگی شخص بیمه شده به علت حادثه ظرف مدت معین است . مبلغی که در صورت فوت و یا نقص عضو یا از کارافتادگی کامل و دایم بیمه شده به عهده بیمه گر است باید در بیمه نامه معین باشد . در صورتی که نقص عضو یا از کارافتادگی کامل نباشد، پرداخت نسبتی از مبلغ بیمه براساس شرایط بیمه نامه در تعهد بیمه گر خواهد بود.

ماده ۱۰۶- در بیمه حادثه ، در صورتی که بیمه گر متعهد به پرداخت هزینه درمان باشد ، هزینه هایی که از این بابت می پردازد ، تابع مقررات و ضوابط مربوط به بیمه های اموال است و بیمه گر با رعایت ماده (۴۲) این قانون حق رجوع به مسئول حادثه را دارد.

ماده ۱۰۷- بیمه گر بابت مبالغی که در صورت فوت بیمه شده در بیمه عمر و یا بابت فوت و یا نقص عضو یا از کارافتادگی دایم بیمه شده در بیمه حادثه می پردازد، جانشین بیمه شده و یادی نفع بیمه نخواهد بود.

ماده ۱۰۸- مقررات مواد (۹۶) ، (۹۷) و (۹۸) این قانون در مورد بیمه های حادثه شخصی منجر به قوت نیز جاری است .

ماده ۱۰۹- این قانون از تاریخ لازم الاجرا شدن جایگزین قانون بیمه - مصوب ۱۳۱۶- خواهد بود.

وزیر امور اقتصادی و

ریس جمهور

دارایی

